

NYE ENGLÆNDERE

Valget kan være lidt svært, ikke? Skal det være den elegante round action til venstre eller Anson & Deeley-modellen med sideplader til højre? Begge fra Boxall & Edmiston.

Nye navne og ny teknik, men stadig:
Klassisk engelsk

Boxall & Edmiston's grundmodel: en over/under med Anson & Deeley-lås og sideplader. Her er den kommet lige ud af maskinen "in the white", og så skal firmaets erfarne håndværkere i gang med færdiggørelsen på den klassiske bøsse-mager-bænk.

For nogle år siden fik nogle englændere et par gode ideer. To venner ville konstruere en helt ny Anson & Deeley-bokslås, og en anden ville fremstille et helt nyt sidelåsgevær. I en industri, hvor konservativ tænkning og traditioner står stærkt helt frem i vor tid, ville de alle bruge ny teknik hele vejen igennem, men samtidig opretholde respekt for den klassiske engelske bøsse-mager-tradition. Navnene "Boxall & Edmiston" og "Longthorne Gunmakers" er nu en realitet – og en succes.

Af Thorkild Ellerbæk

Peter Boxall og James Edmiston står bag Boxall & Edmiston, mens James Longthorne Stewart er manden bag Longthorne Gunmakers. Begge nye mærker baseret på CNC-teknologi og håndværk. Fælles for de to nye navne er desuden, at de nu på kort tid er blevet anerkendte mærker på lige fod med de gamle kendte: Holland & Holland, Boss, Purdey og Westley Richards. Engelske helt ind i mekanikkens inderste dele.

Peter Boxall kommer med en baggrund fra den tekniske industri og en del år som chef hos bl.a. Holland & Holland, mens James Edmiston er ingeniør og i mange år har haft en virksomhed, som bl.a. arbejder med stålproduktion på højt plan. Deres fælles interesse for jagtgeværer og ikke mindst jagt drev dem sammen,

og de gik i gang med at udtænke en "ny" Anson & Deeley – den første udgave af bokslåsen, som tilfører det gamle patent fra slutningen af 1880'erne noget nyt.

Først og fremmest er det CNC-teknologien, hvor computeren styrer hele produktionen, der har gjort, at den "nye" bokslås kan fremstilles i endnu færre dele end den oprindelige. Hver enkelt del kommer bogstaveligt talt ud af maskinen skåret i et stykke stål, og derfor er der ingen sammenføjesninger ud over de nødvendige. Opbygningen er dog meget lig den gamle, men nu mindre tidskrævende og med den moderne tekniks enestående præcision, som i dag kan hamle op med de håndfilede låse. Det betyder imidlertid ikke, at der ikke længere er menneskehænder involveret. Færdiggørelsen og tilpasningen med smergellærred og

ståluld er fortsat håndarbejde.

Noget, der adskiller de nye våben, er dog, at de for det meste bliver produceret med sideplader. Ikke for at de skal efterligne sidelåsen, men primært fordi det giver flere muligheder for udsmykning og efter deres mening styrker den traditionelle bokslås.

BOXALL & EDMISTON

Den samme produktionsteknik går igen på alle de andre stålelementer i geværene fra Boxall & Edmiston, og når det kommer til skæftearbejdet, går håndværkerne for alvor i gang. Skæftet grovskæres godt nok ved hjælp af maskiner, men når træ og metal skal passes sammen, og når der skal skæres og files for at rette på balancen, skal der fil og sandpapir til.

I grundmodellerne bruges også moderne teknik, når det drejer sig ►

To glade mænd med deres helt egne geværer. Peter Boxall til venstre og James Edmiston til højre har succes med deres 100 procent engelsk-producerede geværer på et meget konservativt marked.

► om graveringerne. Det er lasergraveringer i en meget høj kvalitet, og netskæringerne på træværket køres også igennem med laser. I samarbejde med "ægte" gravører er laserteknikken udviklet til en meget høj standard, så man skal kigge grundigt efter for at se, at det ikke er håndarbejde. I øvrigt har laserteknikken øget mulighederne for, at man kan få graveret stort set lige det motiv, man ønsker.

Men det er jo ikke et rigtig engelsk gevær, hvis der ikke er mulighed for at få det lige nøjagtigt, som man vil. Altså at få en "bespoke gun" med løb, balance, gravering og skæfte efter eget valg. Men selvfølgelig så også med et dybere greb i lommen, når regningen skal betales.

Boxall & Edmiston producerer i

dag både side-by-sides og over-/under-geværer. Deres side-by-sides er både bokslåsgeværer med og uden sideplader samt et ægte sidelåsgevær. Sidstnævnte koster 29.000 engelske pund, mens den billigste bokslås koster lige under 18.000 pund. Det er under det halve af, hvad de kendte mærker koster.

Over-/under-geværer fås i flere udgaver bygget på enten en traditionel model eller en ægte round action. Den traditionelle koster fra 16.800 pund, mens round action-udgaven fås fra 15.800 pund. Det er værd at bemærke, at de ægte round action-modeller ikke er dyrere, og de må ikke sammenlignes med de mere almindelige og moderne round body-geværer. Der er kun ganske få, som producerer ægte round action i

dag på basis af John Dicksons patent. I den ægte udgave er det hele integreret i lås og skæfte.

Alle modeller fås i både kaliber 12 og 20, og kunden vælger selvfølgelig selv løbslængde og skæftetype.

LONGTHORNE GUNMAKERS

James Stewart Longthornes historie forud for skabelsen af Longthorne Gunmakers er også noget med teknik på meget højt plan. Hans stålvirksomhed arbejder med højteknologiske produktioner, og da han også har en stærk interesse for engelske våben og deres historie, samt naturligvis er ivrig jæger, kunne han ikke modstå fristelsen – eller udfordringen – til at skabe et nyt engelsk-produceret sidelåsgevær.

Igen er det moderne CNC-teknologi, som danner grundlaget for, at det har kunnet lade sig gøre, og igen er det også en væsentlig grund, som hos Boxall & Edmiston, at teknologien og maskinerne til den slags produktion allerede var til rådighed.

Longthornes nye sidelås skulle være mindre i dimensionerne end de "gamle", men ikke svagere eller ringere.

Det er lykkedes at skabe en sidelås, som er en smule slankere og reelt mindre. Noget af det samme, som italienske våbenproducenter har arbejdet på i mange år med deres dyre over-/under-geværer.

Det er også interessant, at Longthorne vælger denne vej i en tid, hvor over-/under-geværer specielt beregnet til jagt på høje fasaner har en tendens til at blive større og mere fyldige end tidligere. Det gælder bl.a. nogle af Perazzis og Brownings modeller.

Noget af det mest interessante, som James Longthorne Stewart har bragt ind i sin produktion, er fremstillingen af løbene. Der er traditionelt to metoder: mono bloc og demi bloc. Begge metoder kræver en form for samling af de to piber både i bunden ved låsen og langs piberne.

Hos Longthorne sker der imidlertid noget usædvanligt. Ind i maskinen kommer et stykke stål på 25 kg. Derefter går den computer-styrede forarbejdning i gang, og ud af den anden ende af maskinen kommer

Boxall & Edmiston's nyeste skud på stammen er denne meget smukke og elegante kaliber 20 over/under. Det er en ægte round action, og her med laser-standard-gravering i klassisk stil. Man skal tæt på for at se, at det ikke er håndarbejde.

næsten færdige løb med en vægt på lige under 1,3 kg. Det siger sig selv, at denne fremstillingsmetode er enklere end de hidtil kendte, og logisk set vil denne konstruktion næppe kunne fås meget stærkere.

Også hos Longthorne er hovedparten af den tekniske fremstilling flyttet til CNC-styrede maskiner, men uden for "maskinfabrikken" står et par håndfulde håndplukkede håndværkere klar til at færdiggøre hvert enkelt gevær. Der skal pudses lidt hist og her, og skæfterne skal have en

håndforarbejdning, inden det hele står klart. Graveringerne er overladt til laseren.

Longthorne fremstiller tre modeller, alle i over-/under-udgaver med sidelåse. Den mest populære er The Hesketh, som i sin basisudgave er et elegant våben uden de store dikkedarer. Den ligner meget Berettas SO-modeller (som er dyrere). Prisen for basismodellen er 13.500 engelske pund, som stiger til knap 18.000 pund for luksusudgaven med flere graveringer m.m.

Longthorne Gunmakers har succes med deres (ægte) sidelåsgevær, The Hesketh. Et meget smukt gevær som er fremstillet 100 procent i England og med den mest moderne CNC-teknologi.

De klassiske linjer i The Hesketh er tydelige. Med et løbssæt "skåret" ud af en stålblok på 25 kg ned til 1,3 kg er det innovation i geværproduktion på højt plan.

Hvis man holdt denne Longthorne op imod en anden engelsk sidelås over-/under ville man kunne se den mere elegante og slankere profil på den ny-designede sidelås. Det var målet for James Longthorne Stewart.

The Hesketh fra Longthorne Gunmakers i basisudgaven. Meget enkelt og meget elegant. Der er ikke kigget efter Berettas S0-modeller, men ligheden med en S05 er slående, specielt på de sparsomt graverede sidelåse.

► NATURLIG UDSKIFTNING PÅ VEJ

Nu vil de fleste danske jægere nok lige kramme kreditkortet en ekstra gang, inden bestillingen afgives. Men det er faktisk sådan, at de to nye navne har ordrebøgerne fyldt ganske

godt op. På det engelske marked er der ved at være en udvikling, som gør at mange står med fine gamle Purdeys eller Holland & Hollands, som de med blødende hjerte må lade blive hjemme, hvis de skal på moderne fasanklapjagt, hvor der sky-

des med haglladninger på mellem 32 og 40 gram. Det går ikke i en gammel klassiker. De fleste af dem klarer lige en 65 mm patron og 28 gram hagl (bly eller bismuth).

Derfor er mange gået over til udenlandske over-/undere, men for en englænder er det jo ikke altid lige rart at skulle købe et "europæisk" gevær, så når muligheden byder sig for at få en ægte englænder, der kan tåle mosten, er det fristende, og prisen afskrækker tilsyneladende ikke. De to nye har også fået en del kunder i USA.

Drew Boxall siger til JAGT, Vildt & Våben, at firmaet i øjeblikket overvejer at markedsføre deres våben andre steder i Europa. Så måske varer det ikke længe, før vi kan se de nye englændere på jagter i Danmark.

Endelig kan både Boxall & Edmiston og Longthornes geværer leveres med kamre helt op til 76 mm, og de er naturligvis kapable til at skyde med stålhagl. Englænderne skyder stadig med bly, men realiteten er, at de med tiden også skal gå over til stålhagl, som alle vi andre. Og så sker noget med de gamle klassikere. De er nemlig slet, slet ikke beregnet til stål. Men det er en anden historie. ■

Det er svært at se, at dette ikke er en ægte sidelås, men det er en bokslås med sideplader og lasergravering. Ikke for at efterligne sidelåsen, men fordi det var udgangspunktet: at skabe en ny engelsk bokslås.